

KYNOLOGIN KYNÄSTÄ – heinäkuu 2021

LATVIAN JUHANNUS

Vuoden valoisimpana päivänä, 24. kesäkuuta, vietettiin Latviassa juhannusjuhlaa. Juhannus eli mittumaari on Baltiassa muinaisuskonnollinen perinne, jota vietettiin Suomessakin aina Jussin päivänä, 24. kesäkuuta, ennen vuotta 1955.

Latvialaisten mukaan juhannusta voi parhaiten viettää luonnossa, punomalla seppeleitä tammen lehdistä ja niittykukista, saunomalla, laulamalla iloisia juhannuslauluja ja nauttimalla hyvästä oluesta ja kuminajuustosta. Paras olut ja juusto ovat isännän valmistamia!

Muutama vuosi sitten vietimme juhannusta Zaiga-vaimon suvun luona maaseudulla Pohjois-Latviassa. Naiset valmistivat kukkaseppeleitä, joita asettelivat toistensa hiuksia koristamaan. Juhannuskokko, joka oli tehty puolitoistametrisistä tukevista haloista kekomaiseen muotoon, poltettiin puoliltaöin. Juhannusruoka oli hyvää ja lauluakin piisasi.

Maaseudulla on tapana viedä laulaen juhannusviestiä: "liigo – liigo!" herkullisten juhannusmaistiaisten ja kukkien kera naapuriin, josta tämä taas jatkaa seuraavaan naapuriin, kunnes kierros tulee täyteen.

Oman kokkomme rakensimme tänä vuonna tonttimme rajalle Gauja-joen tulvauoman rantaan. Poltimme kokon vasta juhannuspäivänä, koska aattona meni myöhään koirahommissa.

Latviassa siis juhannusaatto oli keskiviikkona ja juhannuspäivä torstaina. Perjantai oli määritelty yleiseksi vapaapäiväksi ja niinpä kansalaisilla oli tilaisuus viettää pitkä juhannusvapaa. Vastaavia pitkiä vapaita Latviassa on vuosittain useita: on muilutusten, kansalaisten teloitusten sekä muiden sota-ajan traagisten tapahtumien muistopäivien yhteydessä, jolloin kansalaiset saavat ylimääräisiä vapaapäiviä. Kirkollisia ja kansallisia juhlapäiviä vietetään, kuten Suomessa. – Latvian menettelystä voisi Sanna Marinin hallituskin ottaa oppia, kun suunnittelee työajan lyhennyksiä. Voitaisiin palauttaa kirkolliset juhlapäivät vapaapäiviksi entisille paikoilleen ja muuten rakennella vuoden varrelle lisää juhlapäiviä juhlineen – kuten pandemian, ilmastonmuutoksen, ruumiin- ym. kulttuurin ja luonnonsuojelun merkeissä kansalaisten elintason kärsimättä.

Latvian ja muidenkin Baltian maiden kohtalo on ollut kova eli satoja vuosia ne ovat olleet vuorollaan naapurimaiden: Puolan, Saksan, Tanskan, Ruotsin, kalparitareiden ja viimeksi Neuvostoliiton miehittäminä. Satoja tuhansia ihmisiä pakkomuutettiin viime vuosisadalla Neuvostoliiton toimesta Siperian keskitysleireille vangeiksi ja pakkotyöhön. Juutalaiset kokivat kohtalonsa kaasukammioiden ja teloitusten kautta.

Riian pääkadulla on KGP:n talo, jonka uumenissa ihmisiä kidutettiin ja tapettiin. Talo on nyt entisöity ja avattu em. aiheeseen liittyvänä museona, johon kuka tahansa voi käydä tutustumassa. Muilutettujen latvialaisten tilalle vaihdettiin neuvostokansaa, jonka jälkeläisten osuus Latvian väestöstä on tänä päivänä noin 40 prosenttia.

Yhtä kaikki, minulla ja Zaigalla kanssa ei ylimääräisiä vapaapäiviä ole. Zaiga tekee erilaisia koirahommia ja minä kouluttelen opaskoiria Latviaan ehkä puolella teholla aikaisempaan verrattuna. Siinä sivussa teen pihahommia ja remontoin asuintaloamme ja sen koiratiloja. Koulutusreissujen lisäksi käytän hallussani olevia neljää koiraa jaloittelemassa parin kilometrin päässä olevassa metsässä. Lähitienoilla ei voi koiria jaloitella, koska täällä asuu ihmisiä aika tiheässä ja latvialaiset pitävät asuinympäristönsä todella siistinä.

Juha Herttuainen